

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **JUDr. L. M.**, zastoupen JUDr. Martinem Vlčkem, advokátem se sídlem Anglická 4, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2010, čj. 1050/550/10-Hr, 71680/ENV/10, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Ing. A. M.**, zastoupen JUDr. Martinem Vlčkem, advokátem se sídlem Anglická 4, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce a osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2014, čj. 9 A 240/2010 - 48,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce a osoba zúčastněná na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 4. 5. 2009 uplatnili žalobce a osoba zúčastněná na řízení u Správy Krkonošského národního parku (dále jen „Správa KRNAP“) žádost o posouzení ideového záměru, který spočíval v terénních úpravách na pozemcích parc. č. 306 a 315 v k. ú. Dolní Dvůr (nacházejících se v ochranném pásmu Krkonošského národního parku) sestávajících z rozšíření dvou manipulačních ploch určených k parkování dopravních prostředků, k jejich méně problematickému otáčení, provozní skládce dřeva pro potřeby vytápění a v neposlední řadě i lepšímu a dostupnějšímu přístupu složek integrovaného záchranného systému. Správa KRNAP provedla v této lokalitě botanický průzkum (dne 13. 5. 2009 a dne 26. 6. 2009), na základě kterého zjistila výskyt zvláště chráněných druhů rostlin na dotčených pozemcích – bledule jarní a prstnatce listenatého. V červenci roku 2009 (tedy ještě před informováním žalobce a osoby

zúčastněné na řízení o výsledcích botanických průzkumů) Správa KRNAP odhalila, že na jednom z posuzovaných pozemků probíhá navážka zeminy, a podala proto podnět Městskému úřadu ve Vrchlabí – stavebnímu úřadu (dále jen „stavební úřad“) k vykonání státního dozoru. Následně dne 23. 7. 2009 zaslala osobě zúčastněné na řízení Sdělení k ideovému záměru zřízení manipulačních ploch na posuzovaných pozemcích, v němž upozornila, že jakýkoliv zásah do populací zvláště chráněných druhů rostlin a jejich biotopu bude vyžadovat udělení výjimky podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

[2] Dne 29. 9. 2009 vydal stavební úřad oznámení o zahájení řízení o odstranění terénních úprav podle § 129 odst. 1 písm. b) a odst. 7 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) týkající se terénních úprav na pozemcích parc. č. 281 a parc. č. 306 v k. ú. Dolní Dvůr. K žádosti žalobce o vyjádření k dodatečnému povolení k provedeným terénním úpravám vydala Správa KRNAP dne 14. 1. 2010 závazné stanovisko, ve kterém vyslovila souhlas k dodatečnému povolení terénních úprav na pozemku parc. č. 281 a nesouhlas k dodatečnému povolení terénních úprav na pozemcích parc. č. 306 a 315, přičemž stanovila podmínky k odstranění již realizované části stavby.

[3] Žalobce a osoba zúčastněná na řízení požádali dne 28. 1. 2010 o udělení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů rostlin podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny pro již dříve postoupený ideový záměr. Obdobnou žádostí ze dne 18. 2. 2010 usilovali o povolení této výjimky ve věci dodatečného povolení úprav na pozemcích parc. č. 306 a 3015 dle projektové dokumentace zpracované projekční kanceláří GRAFIC. Správa KRNAP sloučila řízení o uvedených výjimkách a dne 5. 5. 2010 vydala rozhodnutí čj. KRNAP 03323/2010, kterým požadovanou výjimku nepovolila.

[4] Proti rozhodnutí Správy KRNAP podali žalobce a osoba zúčastněná na řízení odvolání, které žalovaný v záhlaví specifikovaným rozhodnutím zamítl.

II. Shrnutí odůvodnění napadeného rozsudku městského soudu

[5] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou, kterou městský soud jako nedůvodnou zamítl.

[6] V odůvodnění svého rozsudku nejprve městský soud zdůraznil předmět řízení, v němž bylo napadené rozhodnutí vydáno, a to žádost žalobce podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany ohrožených zvláště chráněných rostlin (bledule jarní a prstnatec listenatý) ve smyslu § 49 odst. 1 téhož zákona ke zřízení záměru žalobce – povolení úprav na pozemcích parc. č. 306 a 315 v k. ú. Dolní Dvůr. Tuto výjimku lze povolit tehdy, pokud jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody. O povolení výjimky navíc žalobce zažádal za situace, kdy nebyly z části dodatečně povoleny terénní úpravy na pozemcích parc. č. 306 a 315, na nichž již od května roku 2009 bylo bez povolení realizováno odtěžení a uložení zeminy, a kdy botanický průzkum provedený Správou KRNAP ještě nebyl ukončen ve fázi vyhodnocení ohledně výskytu zvláště chráněných rostlin.

[7] Soud nepřisvědčil námitkám žalobce o nesoučinnosti ani o neekonomickém a změněném přístupu pracovníků Správy KRNAP k záměru žalobce. Upozornil, že vedení řízení dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny předpokládá předchozí zjištění stavu přírody a potřeby její ochrany. Jestliže však žalobce bez povolení i souhlasného stanoviska změnil stav pozemků odtěžením zeminy a učiněním navážky tak, že již pro řízení o udělení výjimky nejsou dány podmínky náležitého stavu zjištění flory na daných pozemcích, pak pro účely řízení o výjimce není relevantní, jaká neformální jednání a v jaké míře součinnosti či nesoučinnosti probíhala.

Podstatná není ani souvislost s investiční akcí jiného subjektu, na kterou žalobce odkazuje. Jediným relevantním skutkovým zjištěním tak může být podklad, který vypovídá o výskytu zvláště chráněných druhů rostlin, časově nejbližším uskutečněným terénním pracím. Těmi se jeví vyhodnocení botanických průzkumů ze dne 13. 5. 2009 a 26. 6. 2009. Tyto botanické průzkumy potvrdily výskyt bledule jarní a prstnatce listenatého, což vedlo k nesouhlasu s dodatečným povolením terénních úprav a k požadavku odstranění navožené zeminy.

[8] Podle městského soudu bylo v dané věci rozhodující, zda jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody. To však v řízení prokázáno nebylo. Za převažující veřejný zájem nelze považovat zajištění soukromého vjezdu na pozemky ve vlastnictví žalobce ani spojitost zamýšleného záměru s investiční akcí společnosti ČEZ, a.s., kterou žalobce navíc poprvé uvedl až v odvolání proti rozhodnutí Správy KRNAP a nijak ji nespécifikoval. Ze správního spisu vyplývá, že uvedení zeminy do původního stavu je možné a účelné a je závislé na šetrnosti použité technologie. Převažujícím veřejným zájmem není ani naléhavost dopravy složek integrovaného záchranného systému.

[9] Městský soud neshledal důvod považovat rozhodnutí žalovaného za vybočující z mezí správního uvážení. Na tom nic nemění ani argumentace žalobce o nezbytnosti uložit odtěženou zeminu z parcely č. 281 prostě výskytu zvláště chráněných rostlin na parcely č. 306 a 315. Pokud jsou terénní úpravy spojeny se zásahem do více pozemků a navzájem se podmiňují, je logické, že není-li povolena manipulace se zemínou na některém z pozemků, nejsou k provedení terénních úprav v jejich celku dány zákonné podmínky.

[10] U soudu neobstála ani námitka o podivném či nepřesném zjištění počtu zvláště chráněných rostlin vyskytujících se na ploše prostoru k uložení zeminy. Žalobce totiž sám skrývkou a odtěžením zeminy odstranil možnost posoudit závažnost zásahu do pozemků z hlediska počtu zvláště chráněných rostlin.

[11] Soud nepřisvědčil ani námitce o nerovnosti zacházení při rozhodování o udělení výjimek dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, neboť žalobce nikterak neprokazoval, kterého stejného či obdobného případu rozhodování Správy KRNAP se dovolává. Zásadu rovného zacházení navíc nelze aplikovat ve prospěch toho, kdo porušil zákon.

III. Argumenty kasační stížnosti

[12] Žalobce a osoba zúčastněná na řízení (stěžovatelé) napadli rozsudek městského soudu kasační stížností, ve které navrhli, aby Nejvyšší správní soud tento rozsudek zrušil z důvodu jeho nezákonnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a nepřezkoumatelnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[13] Podle stěžovatelů městský soud zaujal vnitřně rozporné stanovisko k možnosti dodatečného povolení, pokud ho odmítá s tím, že skrývkou byla „odstraněna možnost posoudit závažnost zásahu do pozemku z hlediska počtu zvláště chráněných druhů rostlin“, tedy provést „předchozí zjištění“ a rozhodující tu je jen „řádně vedené řízení“ a „včas podaná žádost“, a to nikoliv *ex post*. Městský soud takto nesprávně posuzuje otázku dodatečných povolení ve správním právu, neboť odmítá fakticky možnost dodatečného povolení a rezignuje na tento institut. Zákonodárce jím totiž dává možnost nápravy jednání *ex post*, k nimž došlo vždy porušením nebo nedodržením zákona.

[14] Předmětem další kasační námitky je jednání Správy KRNAP, která sice prostřednictvím svých pracovníků byla ochotna se stěžovateli v předstihu před provedenými pracemi jednat

a poskytla ústně různá ujištění, nicméně poté byla až do doby prací nečinná a v následném vlastním řízení o žádosti o dodatečné povolení s argumenty nakládala libovolně. Stěžovatelé přitom na Správě KRNAP v tomto roce z úřední dokumentace zjistili, že se v místě prováděl úřední botanický průzkum v letech 1998, 2006, 2008, který širší zónu identifikoval bez výskytu chráněných rostlin včetně částí dříve značených parcel č. 306 a 315. Pokud však jde o žalobou napadené rozhodnutí o žádosti o dodatečné povolení, měl zde městský soud posoudit, zda a za jakých podmínek by mohlo být dodatečné povolení výjimky vydáno, nikoliv se formálně vracet do času před vzniklou reálnou situací s tím, že rozhoduje jedině to, zda jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, jakoby šlo o povolení v řádném řízení.

[15] Stěžovatelé brojí také proti tomu, že jim městský soud neumožnil předložit všechny písemné důkazy, zejména dát vyhodnotit nebo předložit aktuální znalecké posudky či vyjádření kompetentních orgánů ochrany přírody z důvodu, že výsledky znaleckého posudku či vyjádření příslušných orgánů ochrany přírody jsou vyžadovány jako posudky k situaci roku 2009. Městský soud přitom neakceptoval odborné listinné podklady ze samotné Správy KRNAP pro hodnocení předmětné oblasti, konkrétně podklad Ing. M. a RNDr. Š. a RNDr. J. M., CSc.

[16] Podle stěžovatelů realizovaným uložením zeminy nedošlo k takovému zásahu do ochrany přírody, který by odůvodňoval zamítnutí dodatečného povolení. Veřejným zájmem je nepochybně i naplnění práva každého občana zajistit si vlastní přístup a příjezd k nemovitosti ve svém vlastnictví po svých pozemcích. Jiné uspokojivé řešení než shrnutím zeminy a jejím přemístěním nebylo, zásah byl šetrný a provedený v nezbytné míře. Byl realizován v časové tísní s maximální snahou vše včasné i procesně správně vyřešit se všemi relevantními státními orgány, bohužel bez předpokládaného úspěchu.

[17] Stěžovatelé dále upozornili na možnost přenesení rostlin či jejich částí na náhradní stanoviště v případě neodvratného zásahu do prostředí či bezprostředního okolí zvláště chráněných druhů rostlin (§ 15 vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny).

[18] Stěžovatel Ing. A. M. navíc směřoval kasační stížnost také proti neuznaným nákladům řízení, neboť dlouhodobé bránění Správy KRNAP i v přístupu k informacím dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a celá administrace případu vyvolaly účelně vynaložené náklady v celkové výši 2.185.999 Kč.

IV. Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[19] Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvedl, že pokud je žádáno o povolení výjimky ze zákonného zákazu dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny až po realizaci určité (zakázané) činnosti, musí příslušný orgán zohlednit též zákonná hlediska, jako v případě povolení určité činnosti před její realizací, včetně otázky, zda jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody. Podle žalovaného tak u dodatečného povolení nejde o nápravu určitého protiprávního jednání, neboť náprava v plném rozsahu zde není možná. V dodatečném povolení výjimky totiž již zpětně nelze stanovit podmínky pro zrealizovanou činnost. Přitom však právě stanovení těchto podmínek, jež jsou součástí rozhodnutí o výjimkách dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, zmírňuje negativní dopady povolené činnosti na chráněné přírodní hodnoty.

[20] Žalovaný považoval kasační stížnost za nedůvodnou, a proto navrhl, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl.

V. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[21] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobami k tomu oprávněnými, a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřipustnost.

[22] Kasační stížnost není důvodná.

[23] Stěžovatelé v kasační stížnosti především namítají, že městský soud nesprávně chápe řízení o dodatečném povolení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, jež by dle nich mělo vycházet ze stavu, který je zde v době podání žádosti o dodatečné povolení výjimky a nikoliv před realizovanými pracemi. Institut dodatečného povolení totiž umožňuje *ex post* nápravu porušení zákona.

[24] Nejvyšší správní soud v této souvislosti považuje za podstatné zdůraznit význam výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Podle uvedeného ustanovení povoluje orgán ochrany přírody „*výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody*“. V nyní posuzovaném případě se jedná o zvláště chráněné druhy rostlin, které jsou dle § 49 uvedeného zákona „*chráněny ve všech svých podzemních a nadzemních částech a všech vývojových stádiích; chráněn je rovněž jejich biotop. Je zakázáno tyto rostliny sbírat, trhat, vykopávat, poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji. Je též zakázáno je držet, pěstovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat nebo nabízet za účelem prodeje nebo výměny*“. Podle odst. 2 tohoto ustanovení se ochrana na rostliny nevztahuje pokud „*a) rostou přirozeně uvnitř jiných kultur a jsou-li ničeny, poškozovány nebo rušeny v přirozeném vývoji v souvislosti s běžným obhospodařováním těchto kultur, b) jsou pěstovány v kulturách získaných povoleným způsobem, c) pocházejí z dovozu a nejsou předmětem ochrany podle mezinárodních úmluv*“. Pro provedení jakýchkoliv zásahů (v posuzovaném případě terénních úprav) v územích, kde se vyskytují zvláště chráněné rostliny, a není-li na místě postup dle § 50 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny, je tedy nezbytné vydání výjimky podle § 56 tohoto zákona. Až po povolení této výjimky lze zásah na takovém území provést, resp. požádat v souvislosti s plánovanými terénními úpravami o příslušné stavební povolení (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2008, čj. 1 As 37/2005 – 154, podle kterého musí být povolení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny vydáno před vydáním rozhodnutí o umístění stavby).

[25] V rámci řízení o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny je nejprve nutné posoudit, zda existuje veřejný zájem na záměru či činnosti, pro které je výjimka požadována. Tento veřejný zájem musí zároveň převažovat nad veřejným zájmem ochrany přírody. Bez prokázání této převahy nemůže orgán ochrany přírody výjimku udělit. Dle § 2 zmiňovaného zákona se ochranou přírody a krajiny rozumí „*dále vymezená péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny*“. Co představuje veřejný zájem, je třeba posuzovat v návaznosti na konkrétní případ. Problematikou veřejného zájmu v souvislosti s uplatněním výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny se kasační soud zabýval ve svém rozsudku ze dne 10. 5. 2013, čj. 6 As 65/2012 - 161, publ. pod č. 2879/2013 Sb. NSS, kde mimo jiné uvedl, že veřejný zájem musí být přesvědčivě odlišen od zájmu soukromého či kolektivního. Při existenci veřejného zájmu je dále třeba vážit, zda provedení určitých zásahů do území s výskytem zvláště chráněných rostlin představuje optimální řešení pro ochranu přírody (srov. rozsudek ze dne 23. 6. 2011, čj. 6 As 8/2010 – 323). Orgán ochrany přírody proto musí posoudit, zda by se tento jiný veřejný zájem nemohl naplnit bez zásahu do zvláště chráněných rostlin, resp. s menšími zásahy.

[26] Zákon o ochraně přírody a krajiny nezná institut „dodatečného povolení“ výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, tedy určitou obdobu dodatečného povolení stavby podle § 129 odst. 3 stavebního zákona. Toto ustanovení stavebního zákona umožňuje uvedení stavby prováděné nebo provedené bez příslušného povolení dle stavebního zákona nebo v rozporu s ním do souladu s právními předpisy. Jedná se tak o určitou nápravu protiprávního stavu za splnění zákonem stanovených podmínek. Zákon o ochraně přírody a krajiny však možnost následné nápravy jednání v rozporu s § 56 neupravuje.

[27] Povolení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny *ex post* (tedy až po provedení zásahů na dotčeném území, či po zahájení těchto zásahů) je možné za předpokladu, že byly podmínky k udělení výjimky splněny ještě před provedením zásahu – tedy existoval zde veřejný zájem převažující zájem ochrany přírody. Nutno však upozornit, že takový postup zajisté není žádoucí, neboť pak již může orgán ochrany přírody jen stěží specifikovat podmínky, za jakých mají být příslušné zásahy provedeny.

[28] Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem městského soudu, že správní orgány musely v řízení o výjimce vycházet ze stavu dotčených pozemků ohledně výskytu zvláště chráněných druhů rostlin v době před provedením zásahu, aby mohly zhodnotit existenci zvláště chráněných druhů rostlin na tomto území a posoudit přítomnost veřejného zájmu na zásahu, převažujícího zájem ochrany přírody. Správně tedy vycházely z biologických průzkumů provedených v květnu a červnu roku 2009 (tj. těsně před zahájením terénních úprav), ze kterých vyplývalo, že se na daném území nachází zvláště chráněné druhy rostlin - bledule jarní a prstnatec listenatý. Bylo by absurdní zkoumat situaci ohledně výskytu zvláště chráněných druhů rostlin až po provedení části terénních úprav, kdy byly již některé rostliny odstraněny. V takovém případě by totiž bylo možné zcela nesmyslně provést jakýkoliv zásah do zvláště chráněných rostlin (např. je zcela odstranit) a až *ex post* žádat o povolení výjimky za situace, kdy se již tyto rostliny na daném území nenacházejí, případně se zde nacházejí v menším množství.

[29] Na základě výše uvedeného kasační soud uzavírá, že námitka stěžovatelů týkající se nesprávného pochopení institutu dodatečného povolení městským soudem je nedůvodná. Zákon o ochraně přírody a krajiny neupravuje určité „mimořádné“ řízení o dodatečném povolení výjimky dle § 56, jak naznačují stěžovatelé. I v případě, kdy stěžovatelé nesprávně požádali o výjimku až po provedení zásahu v území s výskytem zvláště chráněných druhů rostlin, je řízení o této výjimce řádným řízením, ve kterém je primárně třeba zkoumat, zda byl naplněn požadavek veřejného zájmu na provedení určitých zásahů, jež převažuje zájem ochrany přírody. Městský soud tedy zcela správně jako primární přezkoumal posouzení této otázky správními orgány.

[30] Nejvyšší správní soud neshledal jako důvodnou ani námitku nečinnosti Správy KRNAP. Ta po obdržení ideového záměru stěžovatelů zkoumala stav přírody na daném území a provedla zde dva botanické průzkumy za účelem zjištění výskytu zvláště chráněných druhů rostlin. Je naopak pochybením stěžovatelů, že nevyčkali na výsledky uvedených průzkumů, na základě nichž jim bylo následně sděleno, že se na dotčeném území nachází zvláště chráněné rostliny a zamýšlené zásahy lze proto provést pouze po udělení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny.

[31] Opodstatněné nejsou ani námitky stěžovatelů, že nebyly provedeny jimi navrhované důkazy týkající se výskytu rostlin na dotčeném území v minulosti a po provedení terénních úprav. Jak soud zdůraznil výše (zejm. bod 28 tohoto rozsudku), pro posouzení povolení výjimky byl rozhodující výskyt zvláště chráněných rostlin v době bezprostředně předcházející provedení terénních úprav. Pro rozhodnutí o výjimce proto nemohlo být relevantní, jaké byly výsledky

botanických průzkumů z let 1998, 2006 a 2008, či jaký je stav po provedených úpravách. Tyto důkazy totiž nezachycují aktuální výskyt zvláště chráněných rostlin v době před provedením dotčených terénních úprav.

[32] Je nutné také odmítnout úvahu stěžovatelů, že realizovaným uložením zeminy nedošlo k takovému zásahu do ochrany přírody, který by odůvodňoval zamítnutí dodatečného povolení výjimky. Zákon o ochraně přírody a krajiny v § 49 totiž zakazuje *de facto* jakýkoliv zásah na území s výskytem zvláště chráněných rostlin. Případný přípustný rozsah zásahů může (v případě existence veřejného zájmu převažujícího nad zájmem ochrany přírody) stanovit orgán ochrany přírody v rozhodnutí o povolení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny; ta ovšem v daném případě nebyla před provedenými terénními úpravami vydána a ani nebyly dány důvody pro její vydání.

[33] Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s městským soudem, že v posuzované věci nebylo kritérium převažujícího veřejného zájmu naplněno. Stěžovatelé ve své kasační stížnosti jako veřejný zájem uvádí zejména lepší přístupnost ke svým nemovitostem, což jednoznačně představuje pouze soukromý zájem těchto osob, neboť stěžovatelé již nezbytný přístup mají a nyní si ho pouze chtěli upravit či rozšířit. Ve správním řízení ani nebylo prokázáno, že by terénní úpravy byly nezbytné pro příjezd složek Integrovaného záchranného systému, což stěžovatelé uváděli ve správním řízení jako podpůrný argument. Vzhledem k tomu, že zájem stěžovatelů na provedení terénních úprav nelze shledat jako zájem veřejný, není ani nutné zkoumat, zda existovalo jiné uspokojivé řešení potřeby stěžovatelů a jestli byl zásah šetrný a provedený v nezbytné míře.

[34] Namísto není ani poznámka stěžovatelů o možnosti přenesení rostlin nebo jejich částí na náhradní stanoviště podle § 15 vyhlášky č. 395/1992 Sb. Až v případném rozhodnutí o povolení výjimky (tedy za předpokladu naplnění podmínky existence veřejného zájmu převažujícího nad zájmem ochrany přírody) by bylo možné uvažovat o případné možnosti přenesení rostlin, jež by mohl orgán ochrany přírody stanovit jako podmínku pro povolení výjimky.

[35] Stěžovatel Ing. A. M. (v řízení před městským soudem vystupující jako osoba zúčastněná na řízení) dále brojil proti nepřiznání náhrady nákladů řízení městským soudem. V této souvislosti Nejvyšší správní soud odkazuje na § 60 odst. 5 s. ř. s., podle kterého má osoba zúčastněná na řízení „*právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí uložil soud. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení.*“ Důvodem přiznání náhrady by mohl být například mimořádný přínos vyjádření osoby zúčastněné na řízení pro objasnění věci nebo naopak zjištění zvláště nepřijatelného postupu následně neúspěšného účastníka ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení, jež by ospravedlnilo jí vynaložené náklady na intenzivní obhajobu poškozovaných práv v řízení před soudem (viz L. Jemelka, M. Podhrázký, P. Vetešník, J. Zavřelová, D. Bohadlo, P. Šuránek.: *Soudní řád správní. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 453). Městský soud stěžovateli (osobě zúčastněné na řízení) žádnou povinnost neuložil, a proto mu v této souvislosti nemohly vzniknout žádné náklady, jejichž náhradu by mu mohl soud přiznat. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by bylo možné považovat přiznání náhrady nákladů za důvodné. Tato námitka stěžovatele Ing. A. M. proto není důvodná.

VI. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[36] Nejvyšší správní soud ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že rozsudek městského soudu není nezákonný ani nepřezkoumatelný, a kasační námitky stěžovatele tak nejsou

důvodné. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl jako nedůvodnou.

[37] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Žalobce ani osoba zúčastněná na řízení neměli ve věci úspěch, a nemají proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2014

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu